

Úrad splnomocnenca vlády SR
pre rozvoj občianskej spoločnosti

Združenie na pomoc ľuďom
s mentálnym postihnutím
v Slovenskej republike

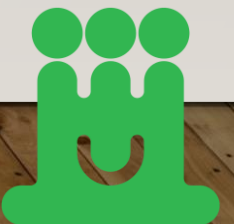
Bratislavský
samosprávny
kraj

POSKYTOVANIE SOCIÁLNEJ POMOCI ĽUĐOM S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM A ICH RODINÁM

VÝSTUPY STRETNUTÍ S RODINNÝMI PRÍSLUŠNÍKMI
ĽUDÍ S MENTÁLNYM POSTIHNUTÍM

Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v Slovenskej republike,
Alstrova 153, 831 06 Bratislava

S KÝM SME SA ROZPRÁVALI?

- 10 stretnutí v Bratislavskom kraji – BA I, II, III, IV, V, Pezinok, Modra, Senec, Stupava, Malacky
- 120 ľudí – rodinných príslušníkov
- Čo by vám pomohlo vo vašej situácii? Čo by ste ocenili? Čo potrebujete?
- Práca v skupinách, vedenie diskusie podľa časovej osi 0 – 6, 6 – 26, 26 – 50, 50+

PSYCHOLOGICKÉ POTREBY, SPOLOČNOSŤ

- Psychologická podpora pre rodinu
- Empatický a citlivý prístup odborníkov, nezľahčovať situáciu
- Svojpomocné rodičovské skupiny, podporný systém – rodičia, kamaráti
- Možnosť zdieľať si informácie (skúsenosti atď. hlavne medzi rodičmi,..)
- Sietovanie organizácií združujúcich ľudí s MP, spoločné akcie
- Viac času na súrodencov, znížiť záťaž na nich
- Nájsť spôsob, ako nezatážiť súrodencov po smrti rodičov

PSYCHOLOGICKÉ POTREBY, SPOLOČNOSŤ

- Plánovanie, čo po smrti rodičov
- Podpora ľudí s mentálnym postihnutím po smrti rodičov
- Dôstojné dožitie
- Socializácia, inklúzia, zabrániť izolácii, sociálny kontakt je dôležitý
- Kolektív, rozvoj rovesníckych vzťahov
- Sexualita, partnerský život
- Podpora života v komunite

PSYCHOLOGICKÉ POTREBY, SPOLOČNOSŤ

- Boj s predsudkami, pripraviť verejnosť aj školy na prijatie ľudí s MP
- Osveta
- Rešpekt voči ĽMP
- Podpora dobrovoľníctva
- Podpora rodiča popri zamestnaní (čiastočný úväzok, úľavy)
- Rozvoj samostatnosti
- Bezbariérovosť

ZDRAVIE

- Včasná intervencia
- Možnosť návštevy odborníka priamo do rodiny
- Hospitalizácia - sprievod v nemocnici
- Dostatok (viac) odborníkov, špecialistov ochotných vziať dieťa s MP (napr. zubár), kvalitná diagnostika
- Lepší, citlivejší osobný prístup lekárov + odborná znalosť
- Zosieťovaní odborníci (ktorí si zdieľajú informácie)

ZDRAVIE

- Menšie čakacie doby k odborníkom, termín u lekára bez poplatku
- Bezplatné diagnostické centrá
- Zdravotná, liečebná rehabilitácia, terapie – napr. fyzioterapia, prístupné aj v zariadeniach
- Lepšia prístupnosť zdravotnej starostlivosti, napr. kúpeľná liečba pre ĽMP
- Liečebný pobyt - sprievodcovia - plná úhrada, služby (terapie) by mali byť finančne dostupné
- Absentujú niektoré špecializované služby - napr. logopéd

ZDRAVIE

- Zvýšiť pripravenosť zdravotníckych zariadení
- Individuálny prístup v zdravotníctve
- Prehľadnejší a zrozumiteľnejší systém kompenzácií a pomôcok, podpory
- Kompenzačné pomôcky aj pre autistov

PORADENSTVO

- Komplexné poradenstvo – sociálne, právne, špeciálno-pedagogické, rodinné: psychológ, špeciálny pedagóg, rodičovské zručnosti – výchova, nastavenie životných plánov pre rodičov, zorientovanie v každej situácii a veku
- Ochrana pred zneužitím - majetok, dedičstvo...
- Poradenstvo v školách, na úradoch, u lekárov, už u pediatra podchytiť

ZARIADENIA, BÝVANIE

Denná forma

- Denný stacionár, denné integračné centrum - viac
- Špecializované zariadenia
- Rehabilitačné stredisko - nestačí kapacitne

Pobytová forma

- Celoročné, týždenné DSS
- Špecializované zariadenie s celoročným pobytom, vhodné pre autistov
- Celoročný pobyt a špecializované zariadenia aj pre deti do 18 rokov
- Celoročné zariadenia upraviť na rodinnejšie typy, nízkokapacitné, domáckejšie prostredie, ideálne lokálne dostupné, podpora deinštitucionalizácie

ZARIADENIA, BÝVANIE

- „Vyššie kapacity v zariadeniach“ – ide však o potrebu umiestniť svoje dieťa niekam, nie o potrebu mať čo najväčšie zariadenia
- Nespájať rôzne cieľové skupiny v zariadení
- Plnohodnotnejší program v celoročných DSS, viac pohybu, aktivizácia, vzdelávanie, rozvoj samostatnosti, nie iba dohľad

ZARIADENIA, BÝVANIE

- Personál – dostatok personálu a odborníkov v zariadeniach, menšia fluktuácia personálu v pobytových zariadeniach, bojovať s necitlivým prístupom v zariadeniach - empatickí, motivovaní ľudia, ochrana pred vyhorením, aby prácu robili s empatiou a láskou
- Postupné privykanie na zariadenie ešte za života rodičov
- Zverejnenie jedálneho lístka - možnosť ovplyvniť ho

ZARIADENIA, BÝVANIE

Vlastné a podporované bývanie

- Riešenie otázky bývania mimo DSS - podpora bývania doma, riešiť dohľad, podpora samostatného bývania + podporné služby (ich úhrada)
- Podporované bývanie, miera dohľadu podľa individuálnych potrieb – aj s vyššou mierou podpory, lokálne dostupné, dohľad v podporovanom bývaní aj v noci
- Kvalifikovaní vyškolení asistenti v PB
- Zdravotné služby v PB
- Tréningové byty

ŠKOLA, VZDELÁVANIE

- Jasle a materské školy pre deti s MP – lokálne dostupné
- Integrované materské školy, inklúzia
- Predĺžená možnosť navštevovať MŠ
- Predĺženie školskej dochádzky (30 rokov)
- Možnosť využívať školský klub, družinu (rodičia sú v práci...) – aspoň do 16:30
- Možnosť výberu vhodnej školy, viac možností vyučiť sa, širšia ponuka vzdelávania - viac ako tri odbory

ŠKOLA, VZDELÁVANIE

- Školský asistent, asistent učiteľa, osobný asistent prítomný na vyučovaní, pomoc nielen pri učení, ale aj pri osobných úkonoch v škole
- Viac pedagógov, asistentov učiteľa
- Zdravotník na škole
- Vzdelávanie po ukončení praktickej školy - po ukončení školskej dochádzky pokračovať v rozvoji , celoživotné vzdelávanie, kurzy

ŠKOLA, VZDELÁVANIE

- Zabezpečiť starostlivosť o dieťa počas školských prázdnin (denný tábor?)
- Rozvoj praktických zručností, samostatnosť, sebaobsluha, orientácia v priestore, ale aj všeobecný rozhľad
- Vzdelávacie možnosti pre ľudí s autizmom, asperger syndrómom
- Program na školách proti šikane

VOĽNÝ ČAS

- Zmysluplne a aktívne trávený voľný čas – krúžky, dostatok veku primeraných, stimulujúcich aktivít – lokálne dostupných
- Špecifické voľnočasové aktivity pre deti s autizmom
- Tábory pre ľudí s MP, denné tábory
- ZUŠ pre ľudí s MP
- "MP friendly" zoznam voľnočasových možností

ODĽAHČOVACIA SLUŽBA, POMOC, ASISTENCIA

- Prepravná služba - pomoc s odvozom, dochádzaním do školy, zariadenia
- Osobná asistencia - sprostredkovanie asistencie, podpory, lepšie ohodnotenie OA, viac hodín, viac asistentov, agentúra sprostredkujúca OA v okrese, zoznam asistentov k dispozícii
- Odľahčovacie služby – odborné, nielen dohľad, neviazané na opatrovateľský príspevok – v domácom prostredí, pobytovou formou, aj v prípade hospitalizácie
- Opatrovateľská služba domáca, podporná osoba, ak sa nemôže rodič starať, mobilná pomoc domov

PRÁCA, ZAMESTNANIE

- Príprava na zamestnanie, nastaviť prípravu na zamestnanie podľa možností trhu práce, rehabilitačné strediská, rehabilitácia - príprava na prácu
- Zamestnanie – otvorený trh, chránené pracoviská, chránené dielne, viac pracovných miest
- Pracovný asistent, dohľad v práci
- Zamestnanie pre ľudí s autizmom, dohľad
- Väčšia podpora pri hľadaní práce pre ľudí s MP, pomoc pri získaní zamestnania
- Zmysluplné aktivity pre nezamestnaných

SOCIÁLNE SLUŽBY

- Podpora neverejných poskytovateľov soc. služieb (legislatívna, finančná)
- Finančný príspevok pre rodinu, aby sa mohla slobodne rozhodnúť pre služby (zakúpené u verejného alebo neverejného poskytovateľa)
- Posudkové komisie ÚPSVAR - individuálny prístup ku klientovi, menej byrokratický, nekomplikovaný a objektívny spôsob posudzovania
- Komplexný prístup, sieťovanie - napr. v posudkovom konaní, zdieľať si informácie (napríklad, aby škola úradu vedela podať informáciu o soc. službe, združeniach a pod.)
- Znalosť problematiky na úradoch, lepšia informovanosť úradníkov, informovanosť povinná v inštitúciách

SOCIÁLNE SLUŽBY

- Ústretovejší úradníci, pomoc na úrade, vhodnejší prístup
- Prehľadnejší a zrozumiteľnejší systém kompenzácií a pomôcok, podpory
- Plánovanie služieb podľa individuálnych potrieb a možností (k tomu nastaviť financovanie)
- Zmena limitov pre schválenie príspevkov na asistenciu
- Viac kompenzačných pomôcok pre potreby nehovoriacich ľudí s MP
- Zvýšenie príspevkov na kompenzáciu
- Finančná podpora na dostatočnú kvalitu života

MALÉ FINANČNÉ OKIENKO 😊

- Ochrana pred zneužitím – pri právnych úkonoch, pri narábaní s majetkom v prospech človeka s MP,
- Pomoc so správou financií (majetok, dedičstvo), možnosť samostatne hospodáriť
- Prispievanie výživného u rozvedených aj po dovŕšení 18 rokov človeka s MP
- Finančná podpora, dovolenka pre rodinu, zabezpečiť dostatočnú kvalitu života

ŠPECIFIKÁ PODĽA LOKALITY

Čo by potrebovali v mieste svojho bydliska...?

BRATISLAVA I

- Včasná intervencia
- Denný stacionár
- Podporované bývanie, podpora samostatného bývania, tréningové byty, aj vysoká miera podpory
- Voľnočasové aktivity
- Odľahčovacia služba
- Sprostredkovanie asistencie

BRATISLAVA II

- Odľahčovacia služba
- Predškolské zariadenia pre ľudí s MP, aj integrované
- Včasná intervencia
- Dostatok odborníkov (zubár)
- Vzdelávanie pre ľudí s autizmom, aspergerom
- Viac denných a týždenných stacionárov
- Podpora samostatného bývania, podporované bývanie
- Celoročné DSS

BRATISLAVA III

- Denný stacionár, integračné centrum, týždenné DSS
- Plnohodnotnejší program v DSS
- Podporované bývanie, podpora samostatného bývania

BRATISLAVA IV

- Jasle pre deti s MP, viac MŠ
- Tábory pre ľudí s MP
- Podporované bývanie s vyššou mierou podpory, podpora samostatného bývania
- Zdravotná rehabilitácia v zariadeniach
- Odľahčovacia služba
- Lokálne dostupné celoročné DSS
- Malé zariadenia rodinného typu, stacionáre
- Zmysluplné voľnočasové aktivity, kurzy, celoživotné vzdelávanie

BRATISLAVA V

- Zamestnanie v chránenom prostredí
- Odľahčovacia služba
- Bývanie s vyššou mierou podpory, podporované bývanie podľa potrieb
- Voľnočasové aktivity
- Rehabilitačné stredisko

PEZINOK

- Včasná intervencia
- Školský asistent, školský klub do 16:30
- Odľahčovacia služba
- Príprava na zamestnanie, rehabilitačné stredisko nestačí kapacitne
- Zmysluplné voľnočasové aktivity – lokálne dostupné
- Denné centrá – lokálne dostupné, nespájať rôzne cieľové skupiny v zariadení
- Podporované bývanie
- Pobytové zariadenia, špecializované zariadenie s celoročným pobytom, celoročné DSS
- Chránená dielňa

MODRA

- Zubár ochotný prijať dieťa s MP
- Možnosť využívať školský klub
- Voľnočasové aktivity pre ľudí s MP
- Rehabilitačné stredisko
- Odľahčovacia služba
- Zdravotná rehabilitácia
- Zmysluplné aktivity pre nezamestnaných
- Lokálne dostupné podporované bývanie
- Viac pobytových služieb

SENEC

- Včasná intervencia
- Špecializované zariadenia pre autistov lokálne dostupné
- Odľahčovacia služba
- ZUŠ pre ľudí s MP, voľnočasové aktivity
- Príprava na zamestnanie
- Podporované bývanie, tréningové byty
- Viac kapacít v zariadeniach
- Prepravná služba do zariadení
- Služby aj cez víkend, komunitné denné služby

STUPAVA

- Včasná intervencia
- Starostlivosť o dieťa počas prázdnin (denný tábor)
- Špecifické aktivity pre deti s autizmom
- Odľahčovacia služba
- Zamestnanie pre ľudí s autizmom

MALACKY

- Špecializované zariadenia lokálne prístupné
- Vyššie kapacity v zariadeniach, celoročné zariadenia upraviť na domáckejšie
- Špeciálne MŠ, denné centrá lokálne dostupné
- Prepravná služba
- Chránené pracoviská
- Podporované bývanie aj s vysokou mierou podpory
- Absentujú niektoré špecializované služby – napr. logopéd
- Agentúra sprostredkujúca OA

FOTOOKIENKO

FOTOOKIENKO

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ.

Mgr. Zuzana Kolláriková, zuzana@zpmpvsr.sk